

nd mündid on tunnistas sellest, ne kuulume üle 2000 aasta usesse tsivilisatsiooni.

nia välisminister Titus Corlăţean esmakordselt usele tutvustavast, 145 kuldministri koosnevast tsivilisatsioonist pärit aadest rääkides.

fuun Haiyan on nõudnud lemalt kolm elu

inidel miljonid inimesi hirmutanud ja sid purustanud taifuun Haiyan on viie andmete järgi nõudnud vähemalt kolm elu. Haiyan tuuseldas riigi keskosas astumari saarel kiirusega umbes 315 kilomeetrit tunnis. Selle ohvriks langesid kohalodud, infrastruktuur, telefoni- ja elektrid. Ametivõimud ei oska veel oletada, jur võib olla tekitatud kahju. Filipiinide use teatel on kolm surmajuhtumit kindleitud ja veel üks mees on jäänud kaks Cebu sadamas. Oletatakse, et ohvrite sureneb veelgi. AFP/PM

20 miljoni

se erakorraline tsineerimine tuleb Lähis-Idas ta ette pärast lastehalvatuse silmumist Süürias.

ra politsei kahtlustab Eesti ist leeduka tapmises

politsei leidis neljapäeva hommikul nist ühe maja aiast noahaavadega Leejaniku laiba. Leedulase surnukeha leide linnaosast kella 9.40 paiku. Sündhale saabunud politsei leidis majast mihoiljoobes inimest ja lisaks ka verise tsi. Politsei vahistas 40ndates eestlase, esitati süüdistus kehalises väärkohtleja surma põhjustamises. Tapmises süüiv eestlane ütles, et tegu oli enesekaitlortway Today / PM

lu eriteenistus kuulab BNSi ajakirjanikke

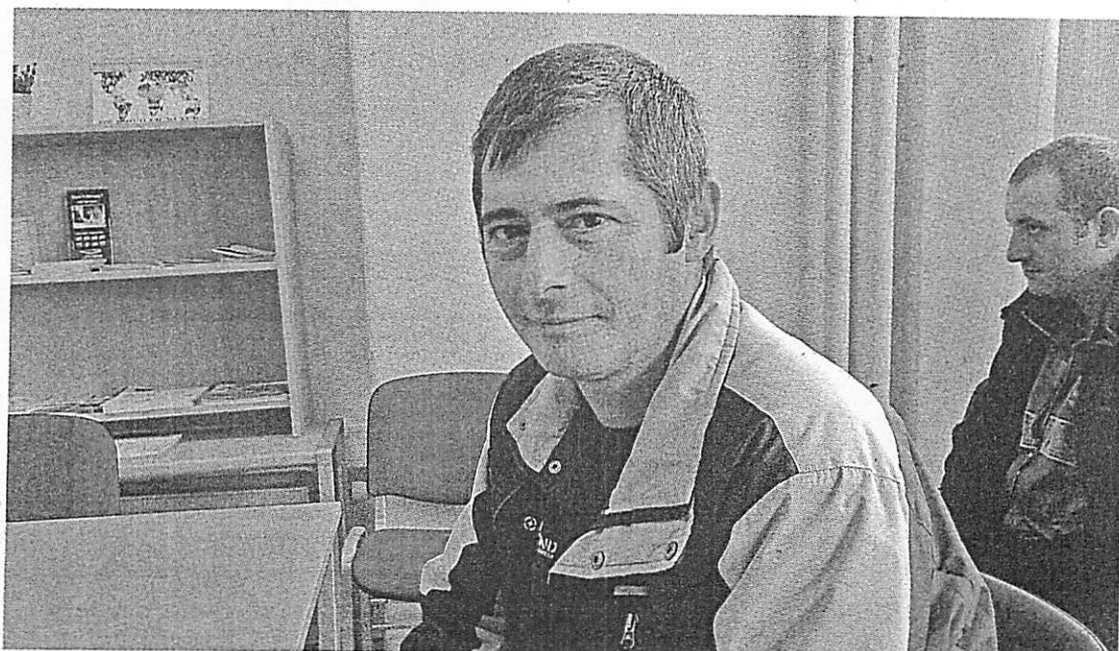
seimi juhatus otsustas eituda parlamendi krimire järelevalvekomisjoni eoses erijuurdlusteenistTT) tegevusega uudistuuri Baltic News SerNS) ajakirjanike suhtes, iiker Vydas Gedvilas (pilT kuulab üle BNSi ajakirjanikke ning he toimetaja kodu läbi. Lisaks viis erius kaasa mitu arvutit. «Arutasime olumillett te olete teadlikud - STT käitueie töötaja (Ramune) Malikenaitesuhahhe BNSi ajakirjaniku ülekulutamisele. Me arutasime, miks kasutatatakse sellietodeid meedia vastu. Me pole toimuönnelikud,» ütles spikker. Gedvilas krikorruptsioonitõrjegaentuuuri STT brutegutsemist, mis on tema sõnul poliitiiks vastuvõetamatu. BNS

likas: USA el kaotasid iguse Os

srael kaotasid õiguse, sest on lõpeoses valduselina tunnustatorganisatsioonri, ütles ÜROrganisatsioonise töi UNESCOsise finantskriilis ohtu sadu USA panus as 22 protsent eelarvest. Ka eelarve tõttu koondamine ajat. AFP/BNS

Rootsi jälgib Venemaa ja Balti riikide andmesidet

Rootsi on üks viiest Euroopa Liidu riigist, kus jälgitakse ja töödeldakse ulatuslikult teiste riikide, sealhulgas Baltimaade andmesidet, teatas Rootsi Raadio ELI raportile viidates. ELI kodanikuabuduste, õigus- ja siseasjade komitee ettekandest selgub, et Rootsi on varustanud USA ja Briti võlme Läänemerealuse filberoptilise kaabli signaale jälgides andmetega Venemaa ja Balti riikide kohta. BNS

Neli kuud tagasi Rumeeniast tulnud Nikolai on endale töö leidnud ja soovib Norrasse tuua ka oma perekonna.

FOTOD: LIISA TAGEL

TÖÖTATUD MAA. Norrasse rändab endiselt palju inimesi, kes loodavad sealt leida hea palgaga tööd, hakkamasaamine Euroopa kalleimas riigis pole aga sugugi lihtne.

Norra polegi vastus kõigi töötute probleemidele

LIISA TAGEL
toimetaja
Oslo-Tallinn

Tööimmigrantidega tegeleva Norra heategevusorganisatsiooni Caritas töötajate erioskused viitavad selgelt peamistele paikadele, kust tuleb enim abivajajaid – keskusse on spetsiaalselt palgatud inimesed, kes oskaksid leedu, poola ja hispaania keelt. Baltikumist paistabki seal silma vaid Leedu, lätlasi ja eestlasi sattub abivajajate hulka harvem. Eestlasi suitsa nii vähe, et kajastume üldstatistikas jaotuses «teised Euroopa Liidust ja Euroopa majanduspiirkonnast tulnud isikud».

Abivajajate kirev seltskond

Lõunasel ajal, mil Caritas büroo uksest sisse astusin, ootas seal abi ligi 20 inimest, kelle seas leidis inimesi Põhja-Aafrikast, Itaaliast, Hispaaniast, Rumeeniast ja küllap mujaltki. Hispaania keelt kõnelevad abivajajad tulevad näiteks lisaks Hispaaniale ka Ladina-Ameerikast. Tihti peale ei saa immigrandid päris tõeselt aru, mida tähendavad Euroopa Liit ja Euroopa majanduspiirkond, ning arvavad, et kui neil on luba töötada Hispaanias, võivad nad seda sama hästi teha ka Norras.

«Suust suhu levivad kuulused, et Norrast saab tööd, ja inimesed tulevad. Sageli puudub neil aga realistlik ettekujutus ees ootavast,» rääkis Postimehele Caritas Oslo keskuse juht Morten Stensberg. Caritas pakub inimestele abi töö otsimisel, aga sageli ka juba olemasoleval töökohal ilmnenu

probleemide puhul ning kokku puututakse ka petuskeemide ja inimkaubandusega. Näiteks aitas Caritas septembris 20-aastast Leedust pärit noormeest, kes oli maksnud 300 eurot tööd lubanud kaasmaalasest vahendajale. Viimane sõidutas noormehe kuskile Oslo-lähedasesse maakotta, ent lubatud tööandjalle järele ei tulnudki ning noormees vajas abiorganisatsiooni tuge. Sel kevadel saabunud ebatavaliselt suur hulk hindusid (ligi 30 kahe kuuga, kui muidu tuleb neid igas kuus ehk kaks-kolm) viitas tõenäoliselt asjaolule, et tegu oli mõne vahendaja organiseeritud grupiga.

Juhtub sedagi, et endale teadaolevalt legaalselt töötanud isik avastab terviseprobleemide ilmnedes, et tasuta arstiabi ta ei saa, sest tema dokumendid pole korras.

Sisserändajad ei tunne Stensbergi sõnul sageli oma õigusi ega tea, kuidas asju ajada. Keeruliselt teid pidi ja vahendajate kaudu Euroopasse jõudnutel ei pruugi aga korralikke isikutöendavaid dokumente olla. Siinkohal tulevadki appi Caritas-laadsed organisatsioonid.

Vöörtöölise suurem sissevool algas pärast 2004. aastat, mil ELiga liitus ports uusi riike, sealhulgas Eesti. 2007. aasta töi sisserändajate hulka ka enam Rumeenia ja Bulgaaria elanikke. Samal ajal kasvab ka Norra vajadus tööjõu järele. Mitmed ehitusfirmad käisid tööliisi värbamas suitsa Poolas kohapeal. Vajadus lihttöölise järele on praeguseks aga vähenenud.

Saabuvad ka mustlased

Poolast ja Balti riikidest pärit töölise asemel satub nüüd abivajajate hulka enim Bulgaariast, Rumeeniast, Itaaliast ja Hispaaniast pärit õnneotsijaid. Neist paigust saabub Norrasse ka mustlasi. Paljud ei oska norra keelt ega tunne sealset ühiskonda ning ei kujuta ette, kui kallid võib olla sealne igapäevaelu.

Teine suur grupp töötotsijaid on oma kodumaal olnud spetsialistid, nad on seal kas töötuks jäänud või soovivad lihtsalt kõrgemat palka. Neist paljud pole kunagi varem pidanud tööd otsima, ei oska keelt, ei tunne ühiskonda ning saavad Norras šoki.

Abiorganisatsioonid leiavad, et neil kahel rühmal tuleks vahet teha – esimesed on pigem lootusetud juhtumid ja neile võiks parim valik olla koju tagasi pöördumine, teised vajavad esialgset abi ja suunamist.

Norra töö- ja sotsiaalminister Robert Eriksson on Progressiparteist, mis on tuntud karmi hoaku poolest sisserändeküsimustesse. Abiorganisatsioonid on rääkinud palju sellest, et riik peaks enam toetama abivajajaid, kes on praegu peamiselt nende õul. Eriksson aga kinnitab, et Norra ei pea vastutama töötute sisserändajate eest ja pole kohustatud neile tasuta majutust ja keeleõpet tagama.

Rumeeniast tulnud 19-aastane Arabella ja tema kaks eakaaslast kinnitasid, et nende meestel on silksi olemas ka töökohad.

Oslos torkavad silma kerjajad

Oslo tänavatel jääb silma tunduvalt enam kerjajaid kui Tallinnas ning nad võiks jaotada peamiselt kahte gruppi: mustlased ja kohalikud, kes rõhuvad oma kohalikkust ka plakattitega stiilis «olen töötu Norra mees, palun alda vähenes see arv aga üllatuslikult 300-le. Päästearmee andmetel annavad inimesed almuse lunjatele ka järjest vähem raha – möödunud suvel oli võimalik teenida 200 Norra krooni päevas, sel aastal jäi see summa aga 50–70 krooni vahele (kuni 8,5 eurot), sügisel võib teenistus olla veelgi väiksem.

Tänavu kevadel hakkas Punane Rist pakkuma kerjajatele voodikohti, pidades esialgu eelkõige silmas mustlasi, ent peagi selgus, et abivajajate hulk on palju suurem kui pakutud 60 kohta ja peavarju vajab arvatust oluliselt mitmekesisem seltskond.

Linnavalitsusele valmistas muret aga asjaolu, et peavarju pakkumine võib julgustada kerjajaid Oslosse tulema. Norra valimiste järel koalitsiooni moodustanud konservatiivid ja Progressiparteit tegid kerjamise keelustamisest suitsa valimislubaduse, mida seni veel täide pole viidud. Parlament otsustas kevadel, et kerjamist võib senisest enam piirata. Jättes otsustusvabaduse omavalitsustele ja poliitselle. Liisa Tagel

Sisserändajad

Möödunud aastal tuli Norrasse ametlikult 56 592 immigranti, kellest 25 592 olid töötotsijad.

Abivajajad Caritases 2013. Jaanuar – august: 4136

Vlis populaarseimat päritoluriiki:

- Hispaania 979
- Rumeenia 649
- Poola 595
- Portugal 289
- Leedu 202

ALLIKAS: NORRA STATISTIKAAMET, CARITAS